



CONTRA-INDICATIES EN AANDOENINGEN DIE AANDACHT VRAGEN BIJ ALLE COVID-19-VACCINS

1. CONTRA-INDICATIES

- een aangetoonde **ernstige allergie voor één van de bestanddelen** (1) van het vaccin;
- een **aangetoonde ernstige allergische reactie na een eerdere toediening van hetzelfde vaccin**. In dit geval wordt na de eerste dosis geen 2^{de} dosis gegeven.

2. AANDOENINGEN DIE AANDACHT VRAGEN BIJ ALLE COVID-19-VACCINS

Bespreek de mogelijkheid tot vaccinatie met uw behandelend arts/huisarts/arbeidsarts in onderstaande gevallen. In de meeste gevallen zal beslist worden tot vaccinatie.

- Zoals met andere intramusculaire injecties is voorzichtigheid geboden bij toediening van het vaccin bij personen die met **anticoagulantia** worden behandeld of personen met **trombocytopenie of een stollingsstoornis** (zoals hemofilie), omdat zich bij deze personen een bloeding of blauwe plek kan voordoen na een intramusculaire toediening. Vraag dus raad aan uw behandelend arts indien u bloedverdunners gebruikt of als u een ziekte heeft waardoor uw bloed minder goed stolt.
- Bij **epilepsie** kan een vaccinatie of koorts na vaccinatie een convulsie uitlokken. Bij personen die bekend zijn met het krijgen van convulsies na vaccinatie of koorts, dient de behandelend arts een afweging te maken tussen de voor- en nadelen van de COVID-19-vaccinatie.
- Gekende ernstige **allergieën** (anafylactie) op andere vaccins, geneesmiddelen of voeding, vraag raad aan uw behandelend arts.
- Voor mensen met **ernstige immuunstoornissen** (immuundeficiënties, hematologische aandoeningen, gebruik van immuunsuppressiva of cytostatica, HIV) zijn op dit moment onvoldoende gegevens bekend over de werkzaamheid en veiligheid van COVID-19-vaccins. Bij ernstige immuunsuppressie is de kans groot dat de immuunrespons op het vaccin afgenomen is. Daarom moeten beschermende maatregelen als social distancing van kracht blijven zolang de infectiekans hoog blijft. Data over veiligheid in deze groepen zijn nog onvoldoende voorhanden. Voor deze groep ernstig immuungecompromitteerden is dus een zorgvuldige afweging van de voordelen en mogelijke nadelen van een COVID-19-vaccinatie van belang. Tijdelijk uitstel van

(1) Pfizer vaccin (Comirnaty): ((4-hydroxybutyl)azaandiyl)bis(hexaan-6,1-diyl)bis(2-hexyldecanoat) (ALC-0315); 2-[(polyethyleenglycol)-2000]-N,N-ditetradecylacetamide (ALC-0159); 1,2-distearoyl-sn-glycero-3-fosfocholine (DSPC); Cholesterol; Kaliumchloride; Kaliumdiwaterstoffosfaat; Natriumchloride; Dinatriumfosfaatdihydraat; Sucrose; Water voor injectie

Moderna vaccin: Lipid SM-102, cholesterol, 1,2-distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholine (DSPC), 1,2-Dimyristoyl-rac-glycero-3-methoxypolyethylene glycol-2000 (PEG2000 DMG), tromethamol, tromethamol hydrochloride, acetic acid, sodium acetate trihydrate, sucrose, water voor injectie

vaccinatie is geadviseerd als de verwachting is dat de immuunrespons verbetert met de tijd (zoals bijvoorbeeld na staken van biologicals, chemotherapie of tijd na transplantatie). De behandelend arts speelt hierin een belangrijke rol.

- **Corticosteroid injecties** hebben mogelijk een impact op de immuunrespons na vaccinatie. Voor alle duidelijkheid, vaccinatie houdt geen risico in voor patiënten die behandeld werden/worden met infiltraties, maar de bescherming na vaccinatie kan mogelijk suboptimaal zijn. Vandaar een oproep om niet dringende steroïde injecties uit te stellen in de periode van 1 à 2 weken vóór de eerste vaccin dosis tot 1 à 2 weken na de tweede vaccindosis. Een lopende of noodzakelijke behandeling is geen reden om vaccinatie uit te stellen. Het voordeel van vaccinatie weegt duidelijk op tegen een eventuele verminderde respons.
- Omdat er nog onvoldoende bekend is over de veiligheid van vaccinatie met COVID-19-vaccin wordt vaccinatie afgeraden **tijdens de zwangerschap**. Het algemene advies is om ná de zwangerschap te vaccineren. Als onbedoeld de eerste vaccinatie tijdens de zwangerschap is toegediend, dient de tweede vaccinatie na de zwangerschap te worden toegediend. Uit preklinische trials zijn geen aanwijzingen gekomen die duiden op nadelige gevolgen van vaccinatie tijdens zwangerschap. Deze worden ook niet verwacht bij dergelijk vaccin, dat geen levend viraal materiaal bevat. Vaccinatie van zwangere vrouwen kan op individuele basis worden overwogen als de baten-risicoverhouding gunstig is voor vaccinatie, d.w.z. als de voordelen van het vaccineren van een zwangere vrouw groter zijn dan de mogelijke risico's van het vaccin (bv. bij gezondheidswerkers met een hoog blootstellingsrisico en vrouwen met co-morbiditeiten waardoor zij tot een risicogroep voor een ernstige COVID-19 behoren).
- Er is geen bezwaar tegen de systematische vaccinatie **van vrouwen in de vruchtbare leeftijd en die zwanger willen worden**. In geval van een **IVF traject** is het advies om de timing van vaccinatie met de behandelend arts af te stemmen.
- Er zijn geen aanwijzingen dat het vaccin in de moedermelk komt en via de **borstvoeding** bij het kind kan komen. Alle vrouwen die borstvoeding geven kunnen dus worden gevaccineerd.

Volgende situaties kunnen een tijdelijke contra-indicatie zijn en een reden om de vaccinatie uit te stellen:

- Als een persoon te ziek is, kan een vaccinatie beter uitgesteld worden om verwarring tussen ziekteverschijnselen en bijwerkingen te voorkomen. Als u ernstig ziek bent of hoge koorts heeft voordat u de vaccinatie krijgt stelt u de vaccinatie uit tot een later tijdstip. Bij een verkoudheid, lichte infectie van de bovenste luchtwegen, lichte maagdarminfecties, zonder koorts kan de vaccinatie gewoon doorgaan.
- Mensen die klachten hebben passend bij COVID-19 dienen zich eerst laten testen. Zij mogen niet naar de vaccinatielocatie komen. In dit geval stelt u de vaccinatie uit tot een later tijdstip.
- Mensen die COVID-19 doorgemaakt hebben, kunnen veilig gevaccineerd worden met COVID-19-vaccin. De vaccinatie kan de al bestaande antistoffen mogelijk zelfs een boost geven. Om goed

onderscheid te kunnen maken tussen klachten passend bij het doormaken van de ziekte en klachten veroorzaakt door de vaccinatie wordt wel een interval gehanteerd. De aanbeveling is daarom te wachten tot 2 weken na herstel (of na positieve test indien asymptomatisch) de vaccinatie toe te dienen. Mensen die langdurige klachten behouden na het doormaken van COVID-19 (zoals vermoeidheid, anosmie en dergelijke) kunnen ook gevaccineerd worden vanaf 4 weken na het begin van de symptomen. Als er een verslechtering van de gezondheidstoestand is kan dat een reden zijn om de vaccinatie uit te stellen, zodat helder blijft waar klachten door veroorzaakt worden.

- Een geplande medische ingreep onder volledige anesthesie kan een reden zijn om een vaccinatie uit te stellen. Vaak wordt een interval van minimaal 48 uur tussen vaccin en anesthesie gehanteerd. Dit minimale interval van 48 uur wordt geadviseerd om de volgende redenen.
 - De mogelijke bijwerkingen van de vaccinatie zijn dan verdwenen, waardoor er geen verwarring op kan treden met eventuele pre- of postoperatieve complicaties. Tevens wordt de kans beperkt dat door ziekte de ingreep moet worden uitgesteld.
 - Het is beter om geen anesthesie en medische ingreep te ondergaan tijdens een periode waarin iemand zich niet goed voelt door mogelijke vaccinatiebijwerkingen.

Ná de medische ingreep hoeft geen interval gehanteerd te worden.

Onderstaande situaties zijn geen contra-indicaties voor vaccinatie. Voor deze personen wordt vaccinatie net sterk aangeraden:

- stabiele neurologische aandoeningen of convulsies in de familie;
- een beroerte of een voorbijgaande ischemische aandoening (TIA) hebben gehad;
- chronische aandoeningen zoals diabetes, reumatoïde artritis, lupus, psoriasis leverziekte, nierziekte, etc. met uitzondering van immuundeficiënties;
- hartafwijkingen;
- stofwisselingsstoornissen;
- ademhalingsmoeilijkheden, waaronder bronchitis, emfyseem of ernstig astma
- astma, eczeem, allergie (tenzij het een allergie betreft voor een bestanddeel van het vaccin);
- bloedkanker (zoals leukemie, lymfoom of myeloom)
- ondervoeding, of ernstig overgewicht;
- kippeneiwitallergie;
- antibioticagebruik;

Lokale en milde systemische (zoals zwelling, roodheid, verhoging) bijwerkingen na een vorige vaccinatie zijn geen contra-indicatie, tenzij het een zeer ernstige allergische reactie na een eerdere toediening van hetzelfde vaccin betreft.